

REDAKTIONELT FORORD

I dette nummer af Tidsskrift for Landøkonomi ses der tilbage på minkproduktionen i Danmark, som fik en brat ende i slutningen af 2020. I den første artikel, **Den danske pelssektor 1930-2021 – en epoke er slut**, identificeres en række af de økonomiske, strukturelle og markedsmæssige tendenser, som har præget sektorens udvikling i perioden. Det konstateres, at den danske pelsepoke startede, fordi landbrugskrisen og lave landbrugspriser tvang landmændene til at finde alternative indtægtskilder. Senere hen har der gennem flere årtier været kampagner og modstand mod sektoren. I forhold til andre lande synes antipels-kampagnerne i Danmark dog ikke at have haft nogen stor effekt. Der er en række mulige forklaringer på dette forhold, som omtales i artiklen.

I den anden artikel, **Minkproduktion i Danmark – høj risiko og til tider højt afkast**, tages der udgangspunkt i, at beslutningen om at aflive alle mink i Danmark og den efterfølgende fastsættelse af erstatning kortvarigt satte minkbedrifternes økonomi i fokus. Meningerne om minkerhvervets fremtid var stærkt delte. I den ene lejr mente man, at minkbedrifterne ikke havde tjent penge i mange år, og alligevel var på vej til at bukke under, mens man i den anden lejr mente at branchen efter et lang udskilningsløb var på vej til en ny historisk optur. I artiklen gøres der status over minkbedrifternes udvikling og indtjening, og der laves nogle nedslag, der kan give en lidt større forståelse for historien om mink i Danmark.

I den efterfølgende artikel, **Den globale pelsindustri**, vises det, at der er sket markante strukturelle forandringer i den pelssektors internationale handel og arbejdsdeling. Pelssektoren har de seneste årtier endvidere udviklet sig til at bestå af adskillige led i meget globale værdikæder, og der er igennem årene sket forskydninger mellem lande og mellem landegrupperinger. Senest er Nordens betydning faldet i de seneste tiår, mens Østeuropa har haft en stigende produktion, hvor især Polen er vigtig spiller.

Artiklen, **Det sidste led i pelsværdikæden: pelsdetailhandlen**, tager udgangspunkt i, at værdikæden for pelsprodukter slutter ved detailhandlen og forbrugeren. Detaileddets udvikling, attraktivitet og integration kan være vigtig for hele værdikæden. Værdien af den samlede pelsdetailhandel kan være et vigtig nøgletal, idet det giver information om markedets størrelse og om udbuds-efterspørgselsforholdene.

I **Den danske pelssektor ind i det 21. århundrede - Struktur, udvikling og markeder**, er der fokus på udviklingen i den danske pelssektor efter år 2000. Denne periode er interessant, fordi bl.a. pelsmarkedet, afsætningen, strukturen, konkurrenceevnen og auktionshusene gennemgik store forandringer i den periode. Antallet af pelsfarme blev

halveret i perioden 2000-2019, men den gennemsnitlige bedriftsstørrelse voksede med en faktor 2,5. Den var også en periode, hvor minkfarmerne i stigende omfang havde planer om at foretage investeringer og evt. etablering i udlandet.

I den sidste artikel, **Det danske minkerhverv: nedlukning 2020-2021**, beskrives forløbet omkring nedlukningen. Det konstateres at en stor erhvervssektor de facto blev nedlagt ved politisk beslutning for første gang med beslutningen om at aflive alle mink i Danmark den 4. november 2020. Det var også første gang, at folkesundheden havde så stor vægt bag en væsentlig politisk beslutning, idet hensynet til folkesundheden og sundhedsmyndighedernes vurderinger og anbefalinger var altafgørende i beslutningerne. Hele forløbet medførte en række yderligere diskussioner, herunder omfanget af aflivningerne, de samfundsøkonomiske omkostninger, værdifastsættelsen af indkomsttabene og forbud mod fremtidig minkavl.

God læselyst.

Sektionsleder, lektor, Cand. Agro, ph.d.

Jesper Sølvér Schou (ansvarshavende redaktør)

og seniorrådgiver Henning Otte Hansen,

Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet